

บทที่ ๔

สรุปผลการวิพากษ์งานวิจัย

การจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดและศูนย์บริการคนพิการทั่วไป

โครงการศึกษาการพัฒนารูปแบบและแนวทางการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและโครงสร้างการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดและศูนย์บริการคนพิการทั่วไป รวมถึงศึกษาแนวทางการบริหารจัดการของศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด และศูนย์บริการคนพิการทั่วไป เพื่อให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดและศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดคือศูนย์บริการคนพิการที่จัดตั้งโดยสำนักงานเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานเกี่ยวกับการจัดบริการของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป และดำเนินการอื่นเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการภายในจังหวัด และได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อให้ทันวิชาการ และมีผู้ส่วนได้เสีย และเกี่ยวข้องในการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั้งระดับจังหวัดและศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ได้วิพากษ์ผลการวิจัยดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

๔.๑ รายละเอียดทั่วไปในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

๔.๒ สรุปผลการวิพากษ์รูปแบบและแนวทางการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดและศูนย์บริการคนพิการทั่วไป

๔.๑ รายละเอียดทั่วไปในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

ตามข้อกำหนดการจ้างที่ปรึกษาในการวิจัยนี้กำหนดว่า

“ข้อ ๖.๒ ที่ปรึกษาโครงการจะต้องจัดให้มีการประชุมเพื่อนำเสนอผลการวิจัย และรับฟังความคิดเห็น พร้อมทั้งให้มีผู้ให้ข้อคิดเห็นซึ่งเป็นนักวิชาการ จำนวน ๓ คน โดยที่ปรึกษาต้องจัดค่าตอบแทนให้ด้วย และต้องจัดการประชุมฯ ในโรงแรมที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ พร้อมทั้งเชิญผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยต้องมีกลุ่มเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในการศึกษาเข้าร่วมการประชุมฯ อยู่ด้วย ไม่น้อยกว่า ๕๐ คน รวมทั้งประมวลข้อเสนอแนะที่มีเนื้อหาของผลการศึกษากำหนดในขอบเขตการศึกษาตามข้อ ๔ ในข้อกำหนดการจ้างงานนี้”

คณะผู้วิจัยจึงได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการในวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ที่ห้องรองเมือง โรงแรมทวินทาวเวอร์ แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โดยได้เชิญกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยนี้ ได้แก่ คนพิการ องค์กรคนพิการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าส่วนราชการ จำนวน ๖๐ คน และได้มีนักวิชาการที่มาเป็นผู้ให้ข้อคิดเห็น และวิพากษ์งานวิจัย จำนวน ๓ ท่านได้แก่

๑. นายชูศักดิ์ จันทยานนท์ นายกสมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิซึม(ไทย)
๒. นายภพดี เทภาสิต ประธานกลุ่มอาชีพอิสระคนพิการแห่งประเทศไทย
๓. นายนายพรพจน์ บัณฑิตยานุรักษ์ ท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี

โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแห่งชาติ นางนภา เศรษฐกรให้เกียรติเป็นประธานเปิดงานประชุมเชิงปฏิบัติการนี้ และ ดร. สุเมธ แสงนันทนวล ให้เกียรติเป็นผู้ดำเนินรายการ คณะผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดการวิจัยพร้อมทั้งผลการวิจัยและข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งที่ให้ที่ประชุมรับทราบ และรับฟังความคิดเห็นจากที่ประชุมเพื่อนำมาปรับปรุงงานวิจัยให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

๔.๒ สรุปผลการวิพากษ์รูปแบบและแนวทางการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด และศูนย์บริการคนพิการทั่วไป

๔.๒.๑ นายชูศักดิ์ จันทยานนท์ – นายกสมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิซึม (ไทย)

นายชูศักดิ์ จันทยานนท์ ได้ให้ความเห็นว่า ประเด็นเรื่องศูนย์บริการคนพิการจังหวัดต้องการให้วิเคราะห์เพิ่มเติม คือ เรื่องระบบราชการมีระเบียบในการจัดตั้งหน่วยงานราชการในแนวทางปฏิบัติ อยู่ ๒ วิธีคือแนวทางปกติ และวิธีการพิเศษซึ่งในรายงานฉบับนี้ยังไม่มีข้อสรุปว่าจะใช้วิธีการใดในการจัดตั้งศูนย์บริการ

ในการที่จะดำเนินไปในแนวทางใดนั้นอาจจะต้องมีการคิด วิเคราะห์นอกกรอบการทำงานปกติ โดยถ้าต้องการให้ศูนย์บริการคนพิการมีความมั่นคง ยั่งยืน ตอบโจทย์ปัญหาของคนพิการ ก็จะต้องวิเคราะห์กลไกในการจัดการ โดยตามรายงานการวิจัยได้พูดถึง การมีตำแหน่งส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจังหวัด (พจ.) ซึ่งควรจะวิเคราะห์ต่อไปว่าจะทำอย่างไรให้หน่วยงานดังกล่าวมีเส้นทางอาชีพที่สามารถเติบโตได้ ซึ่งถ้ามีข้อสรุปว่าจะป็นหน่วยงานในลักษณะไหนก็จะตอบโจทย์ลักษณะนั้น ภารกิจของหน่วยงานไว้ ๙ เรื่อง ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วได้ร้อยเรียงตามลำดับความสำคัญ แต่ควรให้เน้นว่าอะไรคือภารกิจสำคัญจริงๆของ พจ. ซึ่งควรพิจารณาว่านอกเหนือจากการที่คนพิการได้ประโยชน์ นั้นคนที่ทำงานให้กับคนพิการได้ประโยชน์อย่างไร เพราะการทำงานกับคนพิการไม่เหมือนการทำงานกับคนทั่วไป ถ้าไม่มีการเสริมพลัง ไม่มีเส้นทางชีวิตที่มั่นคงให้กับคนที่ทำงานกับคนพิการ สุดท้ายก็จะอยู่แค่ตรงนั้นไม่มีการพัฒนา

โดยนายชูศักดิ์ จันทยานนท์เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของท่านปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการที่จะทำให้เป็นศูนย์ยุทธศาสตร์ในระยะ ๕ ปีแรก ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เป็นอยู่ขณะนี้ และควรเน้นการดำเนินการไปแต่ละขั้นตอนในแผน ๑๐ ปีของทางสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าจะมีการดำเนินการอย่างไร

นอกจากดูเรื่องจำนวนที่เป็นปริมาณแล้วในเรื่องคุณภาพก็มีความสำคัญ อีกทั้งกลไกในการจัดการและสภาพการณ์ในการปกครองบ้านเมืองก็ต้องคู่ขนานกันไป ฉะนั้นจึงควรชี้ชัดและระบุไปเลยว่า ศูนย์บริการคนพิการเป็นหน่วยงานระดับจังหวัดเป็นหน่วยงานที่ทำงานเชื่อมต่อกับกระทรวงอยู่ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมีหน้าที่อะไรบ้าง

ในส่วนการบูรณาการนั้น ที่มีการวิเคราะห์ ข้อดี ข้อเสียจริงๆแล้วเป็นถ่วงดุลกันหมด ข้อเสีย บางเรื่องก็เป็นข้อดีเหมือนกัน ฉะนั้นอยากให้วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชื่อมโยง โดยวิเคราะห์จากทฤษฎีต่างๆที่อ้างถึง มาสังเคราะห์ว่าสุดท้ายกลไกศูนย์บริการคนพิการจังหวัดควรจะเป็นอย่างไร ซึ่งมีตัวช่วยคือ มีระเบียบอนุกรรมการคณะกรรมการจังหวัดฯที่ได้ประกาศออกมาซึ่งได้ระบุว่า ศูนย์บริการเป็นเลขานุการในการประสานงานดูแลเรื่องแผน

เรื่องศูนย์บริการคนพิการมีมานานมากกว่า ๔๐-๕๐ปี ซึ่งแต่ละศูนย์จะมีความสนใจในเรื่องที่แตกต่างกัน ซึ่งหากเอาเรื่องบูรณาการไปวิเคราะห์ด้วยก็จะได้คำตอบที่น่าสนใจ อยากให้มีการรวบรวมไว้ด้วย ส่วนในเรื่องการลงพื้นที่นั้นจริงๆแล้ว จังหวัดกรุงเทพมหานครก็เป็นพื้นที่ที่น่าสนใจ เช่น มูลนิธิช่วยเหลือคนปัญญาอ่อน ที่เป็นแม่แบบให้กับหลายๆ ที่ จึงอยากให้เข้าไปศึกษาเพราะกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จะออกระเบียบใดนั้นทุกๆ ศูนย์บริการจะได้รับผลจากการออกระเบียบนั้นเช่นเดียวกันทั้งหมด

ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดควรทำหน้าที่เพียง ๒ หน้าที่ คือ ประสานงาน และส่งต่อสนับสนุน ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดไม่ควรทำหน้าที่ให้บริการแก่คนพิการ ซึ่งควรระบุให้ให้ชัดเจน ไม่ใช่ทำทุกอย่าง หากทำก็ต้องมีบุคลากร หากต้องการจะจัดบริการเองต้องมีนักกิจกรรมบำบัด นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ แต่ถ้าหากทำเป็นหน่วยยุทธศาสตร์ตรงนี้ได้ซึ่งต้องทำเป็นวิีพิเศษด้วยเหตุผลและความจำเป็น ถ้าหากว่าคนพิการ มีจำนวน ๑.๙ ล้านคน ถ้ามว่าใครได้รับบริการบ้าง ซึ่งเป็นคำถามที่คลาสสิก ไม่มีใครรู้ แต่ถ้ามว่าคนพิการทุกคนต้องได้รับการบริการเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตใหม่ อันนี้ใช่ เพื่อเป็นวิสัยทัศน์ในการที่จะจัดสรรงบประมาณ บุคลากรในการให้บริการแก่คนพิการ ไม่อย่างนั้นคุณภาพชีวิตคนพิการจะหายไปเพราะมิติของเราไม่เหมือนกับคนอื่น เช่น การศึกษาจะให้เฉพาะในวัยเรียน หรืออยากเรียน ด้านการรักษาพยาบาลก็จะได้รับการรักษาเมื่อเจ็บป่วย แต่ของเราเป็นการดูแลทั้งชีวิต ดังนั้นอัตรากำลังจะต้องมีเพิ่มขึ้น ในรายงานฉบับนี้ได้จัดทำตัวชี้วัดซึ่งเป็นสิ่งที่ดี หากได้จัดทำครบทุกข้อจะนำไปสู่การวิเคราะห์กำลังคน กำลังทรัพยากร และการบริหารการจัดการที่ดี

ประเด็นที่สองคือเรื่องศูนย์บริการคนพิการทั่วไป การทำงานในส่วนนี้คือจะต้องทำงานบนฐานความรู้ที่ถูกต้องและชัดเจน การให้บริการคนพิการบางอย่างเป็นการพื้นฐานสามารถใช้ร่วมกันได้ บางอย่างเป็นบริการเฉพาะทาง ซึ่งหากกำหนดว่าศูนย์ไหน ๆ สามารถทำหมดทุกอย่าง กรณีนี้

ชูศักดิ์ จันทยานนท์ไม่เห็นด้วย เพราะสุดท้ายถ้าการให้บริการจะได้เพียงแต่ปริมาณ แต่จะไม่ได้คุณภาพ ถ้าทำแล้วคนพิการได้คุณภาพชีวิตที่ดี ทำเลย ดังนั้นจึงไม่ได้ห้ามมิให้ทำรวม แต่จะทำรวมได้เฉพาะบางเรื่องเช่นการประสานสิทธิ เรื่ององค์ความรู้ เรื่องการส่งต่อ การให้คำปรึกษา แต่ถ้าเป็นเรื่องการให้บริการ เช่น การฟื้นฟู การจัดหางานที่เหมาะสมในสถานประกอบการ กรณีนี้ไม่ควรทำ

ในอดีต ก่อนที่จะมีสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีหน่วยงานที่ดูแลคนพิการคือกรมประชาสงเคราะห์ ซึ่งมีคนทำมาหากินกับคนพิการ เอาคนพิการไปเลี้ยงจัดบริการไปวันๆ สรุปก็คือว่า ถ้าเรื่องไหนรวมได้ก็รวม อันไหนเป็นการเฉพาะก็ให้เป็นการเฉพาะ และอยากให้งานวิจัยออกมาชี้เฉพาะ ซึ่งตามรายงานได้กล่าวในของประเทศไทยสิงคโปร์ สิ่งที่นายชูศักดิ์ จันทยานนท์ชื่นชอบก็คือ การใช้เอเจนซี อันหมายถึงคนจัดบริการดังนั้นเมื่อมีความผูกพัน มีความรับผิดชอบ มาตรฐานของศูนย์บริการที่ต้องมีการเชื่อมโยงกันในศูนย์บริการคนพิการในระดับจังหวัด ถ้าจัดระบบตรงนี้เข้ามาคุณภาพการจัดบริการจะดีขึ้นและชัดเจนขึ้น

ส่วนประเด็นสุดท้ายที่คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์แต่กประเด็นที่ยังไปไม่ถึง คือในเรื่องรูปแบบแนวทาง ในการทำโครงการอบรมคนพิการคือเรื่องหลักสูตร โดยอาจไม่เข้มงวดเหมือนการศึกษาทั่วไปโดยอาจเป็นโครงสร้างแบบกว้างๆ และเพิ่มเติมในเรื่องที่เป็นประโยชน์ เช่น เรื่องระยะเวลา เรื่องเนื้อหาการฝึก โดยนายชูศักดิ์ จันทยานนท์ได้เคยทำหลักสูตรของเด็กก้อทิสติกโดยนำโครงสร้างหลักสูตรของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานมาปรับและนำไปใช้ โดยปัจจุบันได้นำมาใช้แล้ว ศูนย์บริการคนพิการควรมีหลักสูตรเพื่อให้เห็นว่าคนพิการเมื่อเข้ามาใช้บริการจะได้รับประโยชน์อย่างไรบ้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต มีกิจกรรมใดบ้างในการส่งเสริมสมรรถภาพทางร่างกาย ทางจิตใจ การส่งเสริมในเรื่องของเทคโนโลยี แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็จะต้องให้อิสระในการกำหนดหลักสูตรโดยไม่ต้องคุมเนื้อหาแต่คุมในตัวโครงสร้างทั้งหมด ถ้ากำหนดแบบนี้ได้ การจะเชื่อมโยงปลายทางจะประเมินผลได้เลย ตัวชี้วัดจะไม่ได้มีเพียงศูนย์บริการคนพิการในระดับจังหวัด จะมีตัวชี้วัดในศูนย์บริการทั่วไปด้วย ซึ่งต่อไปอาจจะมีหลักสูตรรายบุคคล โดยอาจสังกัด ศูนย์เรียนรู้ในชุมชน (CLC) ในบางเรื่องมาปรับใช้ ซึ่งจะได้ข้อเสนอแนะดีๆ หลายเรื่องครอบคลุมทั้ง ๕ หัวข้อ ทำให้เห็นชัดเจนขึ้นในเรื่อง รูปแบบ โครงสร้าง แนวทาง การบริหารจัดการ และ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ต้องจัดทำ

๔.๒.๒ คุณภาพดี เทพาสิต - ประธานกลุ่มอาชีพอิสระคนพิการแห่งประเทศไทย

ประเด็นที่คุณภาพดี เทพาสิตเป็นกังวลเรื่องแรกคือ เรื่องการเชื่อมโยง เพราะศูนย์บริการคนพิการมีทั้งระดับจังหวัด และ ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ในเรื่องการประสานอาจจะมีปัญหาโดยมีสาเหตุมาจากการทำงานที่ต่างคนต่างทำ แต่ถ้ามีการแบ่งงานกันชัดเจนและมีเครือข่ายถึงกัน เนื่องในปัจจุบันมีปัญหาที่เกิดขึ้น คือ นายกสมาคมคนพิการกับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ขัดแย้งกัน ทำให้เกิดการฟ้องร้องกัน การเลือกปฏิบัติต่อกัน ซึ่งหากมีการเชื่อมโยงกันจะแก้ไขปัญหาตรงนี้ได้

เรื่องที่สอง เรื่องของการทำงานหากอยู่รวมกันการแบ่งงานจะทำงานได้ยาก เนื่องจากต้องดูแลทั้งผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก หากแยกงานคนพิการออกมาเฉพาะจะทำงานได้ง่ายขึ้น ทำงานได้เต็มที่ ซึ่งหวังว่าจะเกิดขึ้นในการจัดตั้งออกมาเป็นศูนย์บริการระดับจังหวัด

เรื่องที่สาม เรื่องศูนย์บริการที่มีรักษาพยาบาล หรือ การฟื้นฟูสมรรถภาพร่างการมีความยากมากต้องมีผู้ช่วย และศูนย์บริการคนพิการทั่วไปส่วนใหญ่จะไม่ได้ให้บริการในเรื่องนี้เพราะต้องใช้ระยะเวลา และมีค่าตอบแทนน้อย ค่าตอบแทนผู้ช่วยคนพิการในปัจจุบันมีค่าตอบแทนเพียงชั่วโมงละ ๕๐ บาท ทำให้มีการบริหารงานที่ลำบากมาก ศูนย์บริการคนพิการที่ต้องการจ้างผู้ช่วยคนพิการเพื่อมาดำเนินงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพจึงเกิดขึ้นได้ยาก ฉะนั้นการเกิดขึ้นของศูนย์บริการในลักษณะที่เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ศูนย์ประสานสิทธิ จะเกิดขึ้นได้ง่ายกว่า จึงอยากให้มีการสนับสนุนศูนย์บริการคนพิการที่ให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกาย เนื่องจากหากคนพิการไม่ได้รับความช่วยเหลือก็จะเสียชีวิตได้ ควรให้ความสนใจและการสนับสนุนในส่วนนี้มากขึ้น

เรื่องที่สี่คือเรื่องงบประมาณ ทุกวันนี้คนทำงานด้านคนพิการในสมาคมทำด้วยจิตอาสา แต่การที่มาทำงานด้วยจิตอาสาไม่ได้เป็นการทำงานที่ถาวร จึงอยากให้มีการแก้ระเบียบ เช่น เรื่องเจ้าหน้าที่ หากต้องการให้มีเจ้าหน้าที่บัญชี เพื่อคอยดูแลในเรื่องระบบการเงิน เห็นควรให้มีการสนับสนุนงบประมาณ สิ่งสำคัญเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องของการติดตาม ควรจะมีขั้นตอน แบบแผนในการติดตาม โดยเป็นแบบแผนที่ระบุขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ ซึ่งถ้าเป็นไปได้ก็อยากให้มีบริการด้านติดตามผลเพื่อยกระดับการบริการให้ดีที่สุด

สำหรับข้อเสนอแนะของคณะผู้วิจัยในด้านที่ตั้งของศูนย์บริการคนพิการทั่วไปในกรณีที่ศูนย์บริการนั้นมีสถานที่ตั้งห่างจากชุมชนว่า แม้ว่าศูนย์บริการคนพิการนั้นจะอยู่ไกลแต่การทำงานเป็นแบบเชิงรุกประกอบกับการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการติดต่อประสานงาน จึงมองว่าความไกลไม่ใช่ปัญหาและอุปสรรคอีกต่อไป

๔.๒.๓ นายพรพจน์ บัณฑิตยานุรักษ์ - ท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี

นายพรพจน์ บัณฑิตยานุรักษ์ให้ความเห็นในเชิงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าในการบริการคนพิการแม้จะมีการให้เบี้ยยังชีพคนพิการรายเดือน มีการให้บริการให้แก่คนพิการ แต่ก็ยังไม่เพียงพอ ในเรื่องของศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดจากประสบการณ์และรายงานการวิจัยมีความเห็นด้วยกับความเห็นของท่านปลัดกระทรวงการพัฒนา

สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่มองว่าควรเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ส่วนหน่วยงานที่จะต้องปฏิบัติจริงๆ คือ ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป กับศูนย์บริการคนพิการพิเศษที่ได้จัดตั้งแล้วของหน่วยงานต่าง ๆ

ในศูนย์บริการคนพิการทั่วไปในรายงานการศึกษา ระบุว่าองค์กรปกครองท้องถิ่นสามารถทำได้ และสามารถทำได้โดยไม่ต้องใช้ทรัพยากรอะไรเพิ่มเติมในความเป็นจริงงบประมาณนั้นไม่เพียงพอในการจัดการให้บริการ ซึ่งการตั้งชื่อว่าศูนย์บริการคนพิการนั้นเมื่อบุคคลภายนอกทราบจะเข้าใจว่าเป็นศูนย์ที่ให้บริการ ไม่ใช่เป็นศูนย์ที่ให้ข้อมูลข่าวสาร การที่ท้องถิ่นเป็นหน่วยงานจัดทำให้บริการก็จะมีข้อจำกัดหลายเรื่อง ถ้าศูนย์บริการคนพิการที่จะทำได้ดีก็ต้องเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่มีขนาดใหญ่ เพราะ ในการที่จะจัดทำศูนย์บริการคนพิการนั้นต้องหาบุคลากรมาเพิ่มแต่ที่นี้จะมีข้อกฎหมายที่ อปท. จะสามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาบุคลากรได้เป็นของตนเอง โดยใช้จ่ายได้ไม่เกินร้อยละ ๓๕ ของงบประมาณทั้งหมด ซึ่ง อปท. บางแห่งอย่างเช่น เทศบาลมีกฎหมายปิดทางไม่ให้นำสามารถเพิ่มบุคลากรได้เลย แต่จำนวนงานมีมากขึ้น แต่ถ้ากฎหมายนี้ไม่ปิดทางก็จะสามารถดึงคนเข้ามาทำงานในส่วนนี้ได้ อย่างเช่น เมืองพัทยา โดยที่ทำการประสานกับมูลนิธิมหาไถ่มาจัดทำแต่ในขณะเดียวกัน อปท. ขนาดเล็กนั้นไม่มีศักยภาพในการให้บริการคนพิการจึงมีความเห็นที่ไม่ควรให้อปท. ทุกแห่งทำหน้าที่ศูนย์บริการคนพิการ ควรเลือกเฉพาะ อปท. ที่มีศักยภาพ ที่มีความพร้อม ซึ่งปัจจุบันในการจ้างงานจึงต้องใช้เงินอุดหนุนเพื่อนำมาบริการให้แก่คนพิการ อีกจุดหนึ่งควรจะให้กระทรวงมหาดไทยประสานกับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ทำให้ศูนย์บริการคนพิการมีความพร้อมที่สุด อีกทั้งศูนย์บริการจะต้องเป็นศูนย์บริการจริงๆ มิใช่ว่าเป็นขึ้นป้ายว่าเป็นศูนย์บริการแต่ไม่ได้มีการบริการจริง เป็นเพียงแต่การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร

๔.๒.๔ ผู้แทนสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยมีความเห็นว่ารายงานการวิจัยควรจัดทำรายงานเป็นตัวอักษรภาษาเบรลล์ หากจะให้ทางสมาคมช่วยสามารถติดต่อมาได้ ส่วนในรายงานการวิจัยอยากให้เพิ่มเติมในเรื่องแนวทางในการส่งเสริมศูนย์บริการคนพิการทั่วไปให้ก่อตั้งขึ้นในทุกจังหวัด ไม่ใช่เฉพาะจังหวัดใหญ่ จากที่ฟังมาไม่แน่ใจว่าทุกจังหวัดที่เป็นจังหวัดนำร่อง ทั้ง ๑๔ จังหวัดจะมีองค์กรคนพิการที่เข้มแข็งจริงๆ หรือไม่ หากสำรวจในจังหวัดกรุงเทพมหานครเพิ่มเติมได้ก็ยินดีอย่างยิ่ง

ในกรณีเรื่องฝ่ายต่างๆของศูนย์บริการจังหวัด ในเรื่องการบริการข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งในเรื่องของล่ามภาษามือ อักษรเบรลล์ ภาษาภาพ นั้นมีความสำคัญจำเป็น ถ้าสามารถทำได้อีกจะดี แต่ถ้าทำไม่ได้อาจจะเป็นสิ่งที่น่ากังวลเพราะว่าคนพิการเวลาไปขอความช่วยเหลือฝ่ายแรกที่ต้องเจอคือ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายต้อนรับ หากให้รอโดยไม่มีล่ามภาษามือให้บริการ ณ ขณะนั้น หรือให้รอในระยะเวลาที่ยาวนาน จึงอยากให้มีบุคลากรมาให้บริการในส่วนนี้

๔.๒.๕ นางนภา เศรษฐกร ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติได้กรุณาตอบข้อสงสัยของผู้เข้าร่วมประชุมดังนี้

เรื่องของหลักสูตรของคนพิการ ศูนย์บริการคนพิการทุกแห่งควรมีหลักสูตรมาตรฐานที่เหมือนกัน

เรื่องที่สอง คือเรื่องการให้บริการ ศูนย์บริการคนพิการต้องมีหน้าที่ทั่วไปและหน้าที่เฉพาะหน้าที่ทั่วไป คือ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร ตามกฎหมาย มีการแบ่งคนพิการออกเป็น ๒ กลุ่มคือ คนพิการที่มีทะเบียนราษฎร กับคนพิการที่ไม่มีทะเบียนราษฎร จะได้สวัสดิการที่เหมือนกัน เนื่องจากมีการกำหนดสิทธิให้แก่คนพิการ หากผู้พิการมีบัตรประจำตัวคนพิการจะได้รับบริการตามมาตรา ๒๐ ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และแก้ไข พ.ศ. ๒๕๕๖ แต่ถ้าเป็นบุคคลที่ไม่มีทะเบียนราษฎร ก็จะเป็นการให้การบริการที่เหมาะสมโดยขึ้นอยู่กับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยข้อนี้บางมาตราก็ได้ให้บริการแก่คนพิการที่ไม่มีทะเบียนราษฎรด้วย อย่างเช่น ในเรื่องการศึกษา การรักษาพยาบาล แต่บางเรื่องก็ไม่สามารถให้การบริการได้ ซึ่งได้มีการศึกษาหารือกับนักสิทธิมนุษยชนว่าจะให้บริการแก่กลุ่มคนพวกนี้อย่างไรบ้าง

ในเรื่องของ อปท. สามารถจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการได้ ขึ้นอยู่กับความพร้อม และขณะนี้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติได้ทำหนังสือไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ประสานชี้แจงไปยังองค์กรต่างๆ โดยขณะนี้ได้มีการสนับสนุนงบประมาณไปที่ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ในเรื่องของการเตรียมความพร้อม และเชิญองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาสัมมนาเรื่องการดำเนินการนั้นจะต้องมีรูปแบบอย่างไร โดยตอนนี้ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติได้ทำควบคู่กันเรื่องการประสานองค์กรคนพิการและ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ในการเตรียมความพร้อม การจัดอบรม ซึ่งหากองค์กรไหนพร้อมก็สามารถจัดตั้งได้